

Ο ΝΟΥΜΑΣ

Β' ΑΙΝΗΘΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη : Για την Ελλάδα δρ. 10. Για το έξωτερικό φρ. χρ. 12 50.— Για τις εποχές δεχόμαστε και τρίμηνες συντρομές (3 δρ. την τριμηνία).—Κανένος δὲ γράφεται συντρομητής ἂν δὲν προπληρώσει τὴ συντρομή του **Γιὰ τὸ 1913** ἡ συντρομή ὀρίστηκε σὲ 20 δρ. φρ. τὴ χρονιά.

20 λεπτά τὸ φύλλο.—Τὰ περασμένα φύλλα πουλιούνται σὲ γραφεῖο μὰς διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὁ.α τὰ κίβκια καὶ σὲ βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου (ὁδὸς Σταδίου 4?)

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ σὲ τὸ ἄρθρο τοῦ συνεργάτη μὰς Ηκδελίδ, «Οἱ κίτρινοι πατριώτες», πὸν τυπώθηκε σὲ φύλλα 536 καὶ 537, τὴν ἔδωσε ὁ ἴδιος ὁ Πρωθυπουργὸς μὲσα στὴ Βουλὴ, στὴ συζήτηση γιὰ τὴ δασμολογικὴ ἀφομοίωση τῆς Μακεδονίας. Ὁ κ. Βενιζέλος συμφώνησε πέρα πέρα μὲ τὸ συνεργάτη μὰς καὶ ἀναγνώρισε πὸς ὁ πατριωτισμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου τῆς Σαλονίκης εἶναι καλοκαυθένιος, ἀφοῦ οἱ φημεριδογράφοι ἐκεῖ, εἴτε ἀπὸ ἀλαφρότητα, εἴτε γιὰ τὴν ἀναθεματισμένην τὴν κυκλοφορίαν, καταγίνονται νὰ χωρῖσουνε θανάσιμα Ἕλληνας καὶ Ἑβραίους, ἀντὶ, ὅπως ἔπρεπε, νὰ χουν κύριο σκοπὸ τῆς ἀρθογραφίας τους τὸ πὸς νὰ καταφέρουν τὸ μεγάλο καὶ ἀληθινὰ πατριωτικὸ αὐτὸ κατόρθωμα, ὅστε ἔλ' οἱ Ἑβραῖοι καὶ οἱ Βούργαροι καὶ οἱ Τούρκοι ἀκόμα, πὸν ἀπομείνανε στὴ Μακεδονία, νὰ γίνων Ἕλληνες, ἀπὸ ἀγάπη καὶ ὄχι ἀπὸ πίεση καὶ καταδύωξη.

Μὰ πῶς Ῥωμῖὸς δημοσιογράφοι, ὄχι τῆς Σαλονίκης μοναχὰ μὰ καὶ τῆς Ἀθήνας ἀκόμα, συλλογιέται ποτὲ πλατύτερα ἀπὸ τὴν κυκλοφορίαν του !

ΤΟ ΑΡΘΡΟ τοῦ Ρήγα Γκόλφη γιὰ τὴν «Ἀθῶν ἁμαρτωλῶν» πὸν δημοσιεύτηκε σὲ περασμένο φύλλο, ἔκαμε βαθιὰ ἐντύπωση. Ἀπὸ τὰ πολλὰ γράμματα πὸν λάβαμε, δημοσιεύουμε ἓνα, τοῦ Πάνου Τράτα, στὴν «Κοινὴ γνώμη», καὶ τᾶλλον, πὸν τὸςτεῖλε ὁ Καρθαῖος σὲ τὸ Γκόλφη, ἐδῶ.

Ἀγαπητὲ κ. Ρήγα Γκόλφη,

Τὰ συχαρήκια μου γιὰ τὸ σημερινὸ ἄρθρο σὲ «Νουμά». Εἶναι καιρὸς νὰ βγοῦνε μερικοὶ θαρρατοὶ καὶ εἰλικρινοὶ ἄνθρωποι νὰ βάλουνε τὰ πράματα στὴ θέση τους καὶ νὰ πασιέσουνε νάντιδράσουνε στὴ μορφινομανία πὸν μὰς ἔχει πιάσει. Εἶναι γνωστὸ πὸς ἡ κατάχρησις αὐτῶν τῶν ναρκωτικῶν φέρνει μαλάκωμα τοῦ μυαλοῦ καὶ παράλυμα ἠθικὸ καὶ ψυχικὸ. Σὰ κρουσταλένιο νερὸ πίνουμε τὰ λιγοστὰ λόγια

σὴν τὰ δικά σου, ὅσοι θέλουμε νὰ γιαιτρευτοῦμε ἀπὸ τὸ καῖνομα πὸν μὰς ἔφεραν οἱ καπνοὶ, πὸν μὲσα σ' αὐτοὺς ἔξισαμε ἀπὸ παιδάκια.

Ἡ αὐτοκτονία τῆς νιᾶς κοπέλλας στὴν «Ἀθῶν ἁμαρτωλῶν» μοῦ φαίνεται τερατώδεια **δολοφονία**. Καὶ συλλογιέμαι, ὅτι μὲ τὴν ἴδια ψυχολογία ἔπρεπε ν' αὐτοκτονήσουνε ὅλοι οἱ βασιλιάδες καὶ οἱ αὐτοκράτορες, πὸν ἔχουνε τώρα πόλεμο ἀναμεταξύ τους, καὶ πρῶτος πρῶτος ὁ Κάιζερ, πὸν ἔχει τὸ μισὸ τοῦ αἵμα ἔγγλέζικο. Ἀλλὰ ἔχασα, οἱ δυνατοὶ ἔχουνε ἄλλην ἠθικὴ : Αὐτὰ τὰ φαγιά καὶ τὰ πσιῶτα εἶναι γιὰ τὰ στομάχια πὸν χωνεύουνε τὴ φασουλάδα καὶ τὸ γουαχί... Ἔνα εἶναι θετικὸ : ὀλόκληρο τὸ περίφημο σύστημα, πὸν κυβερνάει τ' ἀνθρώπινα, εἶναι θεμελιωμένο στὴ βλακία, πὸν μὲ τὴν τέχνη καὶ τὸςες τέχνες καλλιεργεῖται σὲ πλῆθη...

Ἀθήνα 22 Νοέμβρη 1914.

Δικός σας

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

Ἡ «Ἐστία» κτὰγγεῖλε τὴν περασμένην βδομάδα πὸς τέσσερις Πειραιῶτες ἀλευράδες, ἤγουν ἀλευρέμποροι, γιὰ νὰ κερδίσουνε πκράνομα τέτσερις ψωροχιλιάδες, δὲ δῶσανε σὲ τὸ ἔμπόριο τᾶλεύρια πὸν χυανε, καὶ ἔτσι ὁ κοσμάκης στερήθηκε τὸ ψωμὶ τὴν περασμένην Κεριακὴν.

Ἡ «Ἐστία» κτὰγγεῖλε τὴν πράξη, μὰ δὲν ἀνάφερε καὶ τὰ ὀνόματά τους. Καὶ φέρθηκε πὸν ναικουριστικά. Ἀλευρέμποροι εἶναι αὐτοὶ, ὄχι παῖξε γέλασε, καὶ δὲν ἀξίζει νὰ ρεζιλευτοῦνε καὶ ἀξ κλέψανε— γιὰτὶ κλεψιά εἶναι ἡ πράξη τους — τέσσερις χιλιάδες. Ἄν ἔκλεβε ὅμως κανένας φτωχὸς ἓνα καρβέλι ψωμὶ γιὰ νὰ σώσει τὰ παιδιὰ του ἀπὸ τὴν πείνα, τὸνομα του θὰ φουγουράριζε φαρδὶ πλατὶ σ' ὅλες τὶς ἔφημερίδες, καὶ φουτικά καὶ στὴν «Ἐστία».

Ο ΠΟΝΟΣ ΤΗΣ ΜΑΝΝΑΣ

Ἡ δημοσιὰ γελοῦμένη καὶ τὸ χωρὶ ἀγαλιάζει καὶ χύνεται γιὰ νὰ δεχτῆ τὰ ὄρατα τὰ παλληγάρια πὸν φέρνουνε ἀπ' τὸν πόλεμο τὴ δόξα σὲ πλευρὸ τους, καὶ φέρνουν σὲ σπιτάκι τους γιορτὲς καὶ περιφάνεια. Χαρὰ στὴ μάνα πῶπαιξε τὸ γῶ καὶ τὸν κερδαίνει, χαρὰ στὴ κόρη σήμερα πὸν βρίσκει τὸν καλὸ της. Καὶ μοναχὴ ἡ Θανάσινα ἡ μαύρη δὲ γε' αἶει, καὶ ὅποιο λεβέντη καὶ ἄν ἰδῆ, στέ·εται καὶ ρωτάει. «Μὴν εἶδες σὺ τὸν Τύσο μου σὴν πέθανε ; γιὰ πὲς μου τὰ λόγια του τὰ ὕστερα καὶ πὸν ἔχουν θάψει ; καὶ ἄν θέλεις καὶ σημάδια του, ἐγὼ νὰ σοῦ τὰ δῶσω. Εἶδες τὸ πὸς ὁ ἀυγερινὸς μὲς σ' ἄστρα ξεχωρίζει ; ἔτσι καὶ τὸ παιδάκι μου βασίλευε μὲς σ' ἄλλα. Τὴν ὄψη εἶχε κίταστρη, κορμὶ κυταρισσένιο, διαμάντια εἶταν τὰ μάτια του, καρδιά ροδιοῦ τὸ στόμα. Καὶ ὅταν στὶς πλάτες ἔφριχνε λεβέντης τ' ἄρματα του, λὲς καὶ εἶταν ρήγας καὶ ἔλυωναν οἱ λιγεροὶ μπροστά του. Τέτοιο παιδί μοῦ σκότωσαν... ἡ μαύρη τί νὰ γένω πῶσβυσε ὁ ἥλιος γιαι' ἐμὲ καὶ στένευεν ἡ πλάση ; ...» Τῆς μάνας τὸ παράπονο σὲ μοιρολοῖ σπάει, καὶ σὲ τραγῦδια τῆς χαρᾶς, ἴσο βαρὺ βαστάει.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Η F. S. O. ΤΗΣ ΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Φίλε «Νουμά»,

Ὁ φίλος Π. Παβλίδης στοὺς «Κίτρινους Πατριώτες» τοῦ, ποὺ δημοσιεψτήκανε στὰ 536 καὶ 537 φύλλα τοῦ «Νουμά» εἶπε ὅ,τι κάθε καλοσυνείδητος καὶ φωτισμένος ἄθρωπος σκέφτεται γιὰ τὸ Σωματεῖο ἀπὸ τῶν προλετάρων, ποῦναι ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἀπὸ τὰ λίγα ἀναγνωρισμένα ἀπὸ τὴν «Internationale» στὴς Μπρυξέλλες.

Δὲ μένει τώρα δὲ παρὰ νὰ εἰπωθῆ κ' ἐκεῖνο ποὺ σκέφτονταν καὶ ἡ Κυβέρνησί μας ἢ ἴδια γιὰ τὴ «Φεντερατσιόνα» ὡς τὴ στιγμή ποὺ βρεθήκανε κάτι ἐπιτήδειοι νὰ νομίσουνε πὼς μποροῦνε νὰ τραβήξουνε ὄφελος ἀπὸ τὸ διασυρμὸ τοῦ Σωματείου ἀπὸ τοῦ μόνου του ἁμαρτία εἶτανε νὰ παρτίτζεται ἀπὸ Ἑβραίους.

Τ' ὄργανο τῆς Ἑλληνικῆς Κυβέρνησης, ἡ «Liberté», σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα-πρῶτα νούμερά του—τὸν καιρὸ ἴσχυ-ἴσχυ, ποὺ οἱ συντάχτες του εἶταν ὑπάλληλοι τοῦ «Γραφείου τοῦ Τύπου» καὶ δὲν ἔδωκανε γραμμίτσα μοναχὴ στὴς καλόνες τῆς φημερίδας ἀπὸ τῆς δίχως τὴν ἐγκρίσι τοῦ διεφθυνη τοῦ Γραφείου τοῦ Τύπου, δημοσίεβε τὰκόλουθα κάτω ἀπὸ τὸν τίτλο «Chez les Socialistes».

«Ἐπάρχουνε τὸ λοιπὸν σοσιαλιστὲς στὴ Σαλονίκη;»
 «Μάλιστα ἀλλ' οἱ πιὸ καλύτερα ὀργανωμένοι μέσα
 »στὴν Ἑλλάδα καὶ μέσα σ' ἑλὴ τὴν Ἀνατολή.
 »Εἶναι τριάντα δυὸ χιλιάδες ἀπάνου-κάτου, χωρισμέ-
 »νοι σὲ δεκοχτὼ συντικᾶτα, ποὺ ἀποτελοῦνε τὴ σοσια-
 »λιστικὴ ἀπὸ τὴ «Φεντερατσιόνα» τῆς Σαλονικῆς. Ἐνας
 »ρωμιὸς σοσιαλιστὴς πρώτη φορὰ μοῦ τῶμαθε καὶ ξε-
 »φραζότανε μὲ τὸ μεγαλύτερο θαυμασμό. Ἐνας φίλος
 »ἄλλος πάλε εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ μ' ὀδηγήσῃ στὸ
 »κλιούμπι. Γιατί, ξέρετε, ἔχει καὶ Club σοσιαλιστικό.
 »Μόνου, ποὺ δὲ βρίσκονται σ' ἀπὸ παρὰ οἱ πρῶτοι τῆς
 »παρτίδας, οἱ διαλεχτοὶ κ' οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Συντικᾶ-
 »των. Ἐτσι, στὴν πρεπούμενη ὄρα, στὴ στιγμή ποὺ
 »θὰ χρειάζεται, δλάνερο τὸ σοσιαλιστικὸ ἀσκέει μπο-
 »ρεῖ νὰ κουνιθῆ σ' ἕνα νόημα ἀπὸ τὸ Club ἀπτό. . .
 »Ἀπὸ τὰ δεκοχτὼ συντικᾶτα, τὸ μεγαλύτερο εἶναι τὸ
 »Συντικᾶτο τῶν Καπνεργατῶν μὲ τὴς 4—5.000 συν-
 »τρόφους. Ἡ παρτίδα ἔχει κ' ὄργανα δημοσιεγραφικᾶ,
 »κά, δικὰ τῆς, τὸ «Ἀθάντι», ποὺ ξοδεύει περισσότερα
 »φύλλα ἀπὸ κάθε ἄλλη φημερίδα τῆς πόλης μας. . . .
 »Διάλεξες, βιβλιαράκια, βιβλία λαϊκᾶ, «μπροσιούρες»,
 »κ. παρ. βογηθῶνε τὸ ἔργο τῆς προπαγάντης καὶ φω-
 »τίζουνε τοὺς ἐργάτες στὰ δίκια τους, μὰ καὶ στὴς ὑπο-
 »χρέωσές τους. Τὸ διάλεγμα τῶν προσώπων, ποὺ θὰ
 »παρτίτζουνε τὸ Club, γίνεται μὲ πολλὰς προφύλαξες
 »καὶ μὲ πολλὴ λεπτὴ φροντίδα γιὰ νὰ παρφέγεται ὁ θό-

»ρυθός, ποὺ τὸ προγγυόμενον καθεστὼς—ἡ Τουρκία—
 »δὲν ἀγαποῦσε. Μὰ οἱ σοσιαλιστὲς, μὲ τοὺς ὀποίους
 »μίλησα στὸ Club, ἀπτό τὸ πρᾶγμα τὸ ξηγᾶνε ἔτσι:—
 »θίμε ἀπτό, ποὺ ἔρχονται στὸ «κλιούμπι», ποὺ εἶ-
 »ναι, σὰ νὰ λέμε, τὸ Στρατηγεῖο μας, νὰ ἔχουνε φω-
 »τεινὴ καὶ καθάρια συνείδηση τῶν ἀρχῶν μας.— Πῶς
 »μπόρεσε μὲ τὴν Τούρκικη διοίκηση, ρώτησα, νὰ βᾶ-
 »στάξῃ καὶ νὰ προδέξῃ τὸ «Κλιούμπι»;—Τὰ ἐμπόδια,
 »ἀλήθεια, δὲ λείπανε, οὔτε οἱ σκετοῦρες. Μᾶς ἐπιτη-
 »ρήσανε, μᾶς ἀκολοθήσανε, μᾶς παραμονέφανε. . . .
 »Θᾶτανε ἀπὸ καιρὸ διαλυμένο τὸ «Κλιούμπι» μας, ἀν
 »δὲ διαμαρτύρουταν κάθε φορὰ οἱ σύντροφοὶ μας
 »τῆς Ἑβρώπης. Ἀπτό σὲ κάθε περίσταση μᾶς δείξα-
 »νε τί θὰ πῆ «ἀλληλεγγύη».—Θᾶστε λοιπὸν ὑπερφεκα-
 »ριστημένοι μὲ τὸ ἄλλαγμα τοῦ πολιτεύματος ἐδῶ;—
 »Βέβαια, ἐλπίζουμε τώρα νὰ δυναμώσουμε καὶ νὰ
 »προδέψουμε ἐλέφτερα, μ' ἀνοιχτὸν ἀγέρα, νὰ κα-
 »λυτερέψουμε τὴ θέση μας, νὰ δουλέψουμε καὶ γιὰ τὴ
 »συνεννόηση τῶν βαλκανικῶν ἔθνῶν. Ἀπτό τὸ τελε-
 »φᾶτο μάλιστα στὸ πρόγραμμα μας τὸ κρατήσαμε
 »πάντα μ' ἐπιτυχία. Ἡ παρτίδα μας τόντις ἀποτελεῖ-
 »ται ἀπὸ διάφορα ἔθνικᾶ σώματα ποὺ οἱ ἀρχηγοὶ τους
 »δουλέδουνε νὰ φέρουνε τὴν εἰρήνη ἀνάμεσα τῶν διά-
 »φορων φυλῶν. Τελεφᾶτα οἱ Ἑλληνες συντρόφοι
 »μᾶς βοθήσανε νὰ φέρουμε τὴν ὁμόνοια ἀνάμεσα στοὺς
 »Ἑλληνες κ' Ἑβραίους τῆς πόλης μας. Τὸ ἔργο μας
 »εἶναι ἔργο ὁμόνοιας καὶ εἰρήνης. — Ποιᾶ εἶτανε ἡ
 »στάση σας μπρὸς στὸν Ἑλληνοτουρκικὸ πόλεμο;—
 »Δὲν μπορούσαμε νὰ μαστε μὲ τὸ χύσιμο τῶν αἱμάτων. . .
 »Διαμαρτυρηθήκαμε γιὰ τὴς ἐχτροπραξίες ἔχοντες
 »κατὰ νεὸ μιὰ φιλικὴ λύση μεταξὺ τῶν βαλκανικῶν ἔ-
 »θνῶν. Τώρα ποὺ ὁ πόλεμος ἔδωλε ἀποτελέσματα
 »καλὰ γιὰ τὴ Λεφτεριά, ἐρχόμαστε μὲ παντοτεινὴ συ-
 »νεννόηση μεταξὺ τῶν Βαλκανικῶν καὶ ἀκόμα καὶ τῆς
 »Τουρκίας. Χωρὶς συνεννόηση, θὰ ξεσκίζονται γιὰ
 »πολὸν καιρὸ ἀκόμα οἱ Βαλκανικοὶ λαοί. — Τί λογιῆς
 »εἶτανε οἱ σκέσεις σας μὲ τοὺς Νεότουρκους;— Εἶμα-
 »σαν τῆς Ἀντιπολίτεψης. Συνεργαζόμασταν μὲ τὸ
 »Ἑλληνικὸ κόμμα καὶ μὲ τὸ Βουρζάρικο. Κατατρέ-
 »χαμε τοὺς Νεότουρκους, τῶν ὀποιῶν ἡ ἀνεικρίνεια
 »καὶ ὁ ἡλίθιος σωδονισμὸς εἶτανε πράματα φανερὰ καὶ
 »μᾶς κατατρέχανε κ' ἀπτό. Ἡ παρτίδα μας, σχημα-
 »τισμένη τὸ περισσότερον ἀπὸ Ἑβραίους, εἶχε σκοπὸ
 »τῆς πάντα νὰ μπερδὶκλώσῃ τοὺς Νεότουρκους.— Ἄν
 »πιστέψουμε ὅμως μερικὲς φημερίδες, οἱ Ἑβραῖοι εἶ-
 »τανε ὄλοιο μὲ τὸ μέρος τῶν Νεότουρκων. — Ἄν πι-
 »στέψῃ κανεὶς τὴς κίτρινες φημερίδες, θὰ πιστέψῃ
 »ὄλα τὰ κακὰ τὰ ψέματα.— Τί μπορεῖτε νὰ πῆτε γιὰ
 »τὴν τωρινὴ διοίκηση;— Ἀναγνωρίζουμε τὴς προσπά-
 »θειές τῆς γιὰ τὴν ἀσφάλεια καὶ τὴν ὁμόνοια. Ἄλλ'
 »ἐμᾶς, τὸ ἔργο μας, ξεχωρὰ ἀπ' ὄλα, εἶναι ἡ καινω-
 »κὴ ἀνόρθωση. Ξέρουμε ἐκεῖνο ποὺ ἡ Ἑλλάδα ἀπτόρ-
 »μητα ἔκανε γιὰ τὴν τάξῃ μας. . . .
 »Τραγοῦδια «ἀρήφιλα» καὶ χωρὶνὰ πειάξανε τὴ
 »στιγμὴ ἀπὸ τῆς ζωντανούς τους τόνους ἀπὸ τὸ κά-

τω πάτωμα, όπου τούς καλούς συντρόφους, τούς κα-
 »κόμμιρους προλετάριους, παράπρινε ὁ ἔθουσιασμός
 »τοῦ δίκιου τους. . . . Κατέδηκα νὰ δῶ τὸ μελίσι τῶν
 »ἐργατῶνε, πού ἡ φυσιογνωμία τους δὲν εἶχε τίποτε
 »τὸ τρομαχτικό. Εἶταν ἄθρῳποι, ἄντρες καὶ παιδιὰ,
 »χωρὶς ἀξιώσεις, πού μόνο νειρεδόντουσαν μιὰ ζωὴ ἄ-
 »θρῳπινότερη, ὕστερα ἀπὸ τούς κόπους καὶ τὸν κάμα-
 »τὸ τῆς καθημερινῆς βαρεῖᾶς δουλειᾶς».

Μὴ τάχα καὶ ἡ «Liberté», πού τάχραφε ἀπρὸ εἴ-
 ταν ἔργα τοῦ Συνατάσκη;

Σαλονίκη—Νοέμβριος 15, 1914 **FRANC—PARLER**

«ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ»

«Φίλε Νουμά»,

Ἡ πατρίδα τοῦ κάθε ἐκμεταλλευτῆ, ἡ πατρίδα τοῦ
 κάθε κοίλαρομπακάλη, τοῦ κάθε ἀστὸς πού βρῆκε τὴν
 περίστυξη νὰ πιαστῆ ἀπάνω τῆς γιὰ νὰ κερδίσει, εἶχε
 παραυμνηθεὶ τώρα τελευταῖα ἀπ' τὰ δυνατὰ ξεροκάλα-
 μα τοῦ τόπου μας. Ἐπιστρατεῖα γενικὴ στὸ θέατρο.
 Κάθε εὐγενικὸς κύριος χρέος του πατριωτικὸ θάρρεψε
 νὰ μᾶς σκεπάσει μὲ ἀγιο-στέφανα τούς δύο τελευταί-
 οὺς πολέμους. Ζητωκραυγὲς στὸ θέατρο, οὐρανόφυλα
 «οὐρρά» στὸν ἀστὶκὸ τύπο. Καὶ νὰ ἡ δυνατὴ ζυγισμένη
 γροθιά πού σαλεύει, ἂν ἔχει γκρεμίζει, μερικὰ εἰδωλα.
 Στὸ φύλλο τῆς περασμένης σου βδομάδας ὁ Γκόλφης
 Γκόλφης, γιομάτος ζωὴ καὶ ἐπαναστατικότητα, μᾶς
 δίνει νὰ ρουφιῶμε ἀπ' τὸ λαγαρὸ νερὸ τῆς ἀλήθειας,
 νὰ νοιώσουμε ἀληθινὰ μιὰν ἄλλη πατρίδα—πατρίδα
 ἀγνή, ἀληθινή, δίκαια, δίχως σύνορα, δίχως . . πατριω-
 τικὰ ἔργα . . . Ἦν Κεριακὴ τ' ἀπόγεμα πού ἔτυχε νὰ
 βρισκώμαι στὸ Σοσιαλιστικὸ Κέντρο τῆς Ἀθήνας σὲ
 συμμαζωξὴ μορφωμένων προλετάρων ποῦχουν νοιώσει
 βαθειὰ τὴν πάλιν τῶν τάξεων, τὸ πνίξιμό τους ἀπ' τὸ
 κεφαλαιοκρατικὸ καθεστῶς, μ' ἐκπληξή μου ἄκουσα
 νὰ κουδεντιάζεται τὸ ἄρθρο τοῦ Γκόλφη γιὰ τὰ «Πα-
 τριωτικὰ ἔργα».

Πιάνω ἀπ' τὸ στόμα, ἐνὸς ροζοχέρι ἐργάτη, τὰ λό-
 για καὶ τὰ ρίχνω στὸ χαρτί:

— Ἀλήθεια! Πατρίδα γιὰ μᾶς δὲν ὑπάρχει. Μό-
 νον οἱ μπουρζουάδες ἔχουνε, γιατί μόνον τὰ δίκαια
 τους διαφεντεύει. Τί κερδίσαμε ὕστερις ἀπὸ δύο πολέ-
 μους! Τὸ κέρδος ἔλο στήν κυριαρχοῦσα τάξιν τρά-
 δηξε! Πάλι ἡ ἐργασία ξεζουμύστηκε ἀπ' τὸ κεφάλαιο.
 Πάλι τὸ αἷμά μας χύθηκε γιὰ νὰ πίνουν τὸ τσάι
 τους οἱ πατριώτες! Ἄ! τὸ ἄρθρο τοῦ Γκόλφη θὰ τὸ
 θυμούμαστε πάντες, ὅπως καὶ τὴ μετάφραση του,
 τοῦ «Διεθνῆ Σοσιαλιστικοῦ ὕμνου», ποῦχουμε πάντα
 στὰ χεῖλια μας!

Ἀθήναι, 24.XI.1914

ΠΑΝΟΣ ΤΡΑΤΑΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

RENNAN : «ΟΙ ἈΠΟΣΤΟΛΟΙ», μετάφρ. Μπ. Ἀννίνου
 (Φιλοσοφικὴ καὶ Κοινωνιολογικὴ Βιβλιοθήκη Γ. Φέξη)
 1914, δρ. 5. Τὸ βιβλίον τοῦτο δὲ χρειάζεται ξεχωριστὴ σύ-
 σταση. Ὅσοι ἔχουνε διαβάσει τὸ «Βίον τοῦ Χριστοῦ» καὶ
 ἄλλα βιβλία τοῦ Ρενάν κ' ἔτσι ἔχουνε γνωριστῆ μετὸ
 γοητευτικὸ του ὕφος, θὰ θελήσουνε νάποχτήσουν καὶ τὸ και-
 νούργιον βιβλίον τοῦ Γάλλου φιλοσόφου.

Κ. Α. ΦΩΤΑΚΗ : «Καινούρια διηγήματα» Ἀθη-
 ναι, 1915, δρ. 2. Εἶναι βιβλιαράκι πού τοῦ ἀξίζει κάπια
 προσοχή, ἂν καὶ ὁ συγγραφέας τους, σὰ νέος φυσικά πού θά-
 ναι, σκοντάρτει κάπως καὶ στήν τεχνικὴ ἀφήγησιν. καὶ στή
 γλώσσα, δυὸ ἀπαραίτητα χαρίσματα πού ἀποχτιοῦνται μετὸ
 τὸν καιρὸ καὶ μετὸ τὴ δουλειά.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Ι. ΖΗΖΟΥ : «Τὰ ἀνάποδα τοῦ κό-
 σμου». (Πρακτικὴ λαϊκὴ φιλοσοφία, Ἀθήναι, 1914, δρ.
 2). Τὸ βιβλίον τοῦ κ Ζήζου εἶναι καὶ αὐτὸ ἓνα ἀπὸ τὰ ἀνάπο-
 दा τοῦ κόσμου, γιατί θέλει νὰ φωτίσει τὸν ἐργάτην . . . μετὸ
 τὴν καθαρεύουσα.

ΔΕΙΛΙ

Ἀνίθωνεν ἡ φοινικιά τὸ θεῖον ἀνάστημά της,
 μὰ ὁ γεροπλάτανος σοβαρὸς ἔγερνε πρὸς τὴ γῆ
 καὶ ἐφύσαγεν ἀνάλαφρος ἀπ' τ' ἀκρογιάλι ὁ μπάτης
 τοῦ ὄνειρου νανοῦρίζοντας τὴν ἡρεμὴ ζωὴ.

Οἱ ἐργάτες ἐροβόλαγαν ἀπὸ τὰ μονοπάτια
 καὶ ὁ ὕπνος ἐπασπάτευε στὰ κουρασμένα μάτια
 καὶ ἀπὸ ἓνα τζάκι ἀργὰ ὁ κωπὸς σάν ἀπὸ θυμιατήρι
 ἔλεγε πὸς θυμιαίττε τὸν ἥλιο πού εἶχε γύρει.

ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΥΡΑΣ

ΝΤΕ ΛΑ ΜΠΡΟΥΓΕΡ. — Εἶναι ἀπὸ ἀδυναμία πού μο-
 σοῦμε ἓναν ἔχτρο καὶ ὄν ιεροδόμαστε νὰ ἐκδικηθοῦμε. Καὶ
 εἶναι ἀπὸ ραθυμία πού καταπραϊνόμαστε καὶ δὲν ἐκδικού-
 μαστε καθόλου.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΧΗΜΕΙΑΣ

Ἀναλυτικὴ, Ἀνοργάνου, Ὁργανικῆς, μετὰ πειραμάτων
 καὶ ἀσκήσεων, διὰ τούς ὑποψηφίους τῶν δημοσίων δια-
 γωνισμῶν, ἢ εἰδωγωγικῶν ἐξετάσεων καὶ τῶν ἐ-
 πιδίῶν καὶ τελικῶν ἐξετάσεων τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ
 φαρμακευτικοῦ τμήματος καὶ τῆς Ιατρικῆς σχολῆς.

Πληροφορίαι ἐν τῇ Βιομηχανικῇ Ἀκαδημίᾳ (Πλατεία
 Κάννυγος).

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Γιαν. Κοκκ. Ἡράκλειο Κρήτης. Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Παρθένος Χαμὸς» μᾶς ἄρσεν τούτη ἡ στρόφη καὶ τὴν τυπώουμε δῶ :

Πένθημα χύνουν πάνωθε
ἀπ' τὴν εἰδὴ ποὺ σφύστη
μιά χούφτα χόρα καθεμιά
καὶ γύρωθεν ἐσείστη
ἀπὸ τὰ ξεφωνήματα
ψηλὸ ἵνα κυπαρίσσι
ποὺ προσπαθεῖ νὰ χύσει
λίγη παρηγοριά.

— κ. Α. Χρ. Ὅχι στίς 10 τοῦ Νοέβρη, καθὼς σοῦ γράψαμε καταλάθος στὸ περατημένο «Χωρὶς γραμματόσημο» μὰ στίς 10 τοῦ Δεκέβρη τελιώνει ἡ προθεσμία γιὰ τίς δὴλωσες τῆς συντρομῆς τοῦ 1915.

ΝΤΕ ΛΑ ΜΠΡΟΥΓΕΡ. — Πρέπει νὰ γελᾷς πρὶν εὐτυχήσεις, ἀπὸ φόβο μὴν πεθάνῃς πρὶν γελᾷσης.

ΣΑΑΔΗ. — Ἐμπιστέσου σπὸν ἄνθρωπο ποὺ φοβᾶται τὸ Θεό, καὶ φυλάξου ἀπὸ κείνον ποὺ δὲ φοβᾶται παρὰ τὸ Σουλτάνο.

ΣΑΑΔΗ. — Ἄν εἶσαι βασιλιάς, κάνε γιὰ τὸ λαὸ σου ὅ, τι ἔκανε γιὰ σένα ὁ Θεός.

ΣΑΑΔΗ. — Γιὰ νὰ κάμεις ἕνα δάσος φτάνει μὴ σπύθα.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΣΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς — Κυκλάδων

Γραμμὴ Πειραιῶς — Ἀλεξανδρείας

Τὸ μὲ διπλοῦς ἔλικας καὶ μηχανὰς ἀφθάσου ταχύτητας πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιοι «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Πορταλία Τρούμπας).

Ἐκίστην ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 10.30 μ. μ. διὰ Σῦρον, Τήνον, Ἄνδρον καὶ Κόρθιον.

Ἐκίστην ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 3 μ. μ. διὰ Ἀλεξάνδρειαν. Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξειδίων κ. κ. Θωμᾶ Κοῦκ καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γκιόλιμαν καὶ Σ. Σωϊάδου, (πλατεῖα Συντάγματος) καὶ Ἰωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλεκτρικὸν σταθμὸν Ὀμοιότητος).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (ἔπισθεν Ἁγίας Τριάδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβάγιν, ὁδὸς Ἀντωνιάδου, 1. (Ἐκ τοῦ Πρακτορεῖου)

ΣΑΑΔΗ. — Ζήτα τὴν ἀλήθεια ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς σου.

ΝΤΕ ΛΑ ΜΠΡΟΥΓΕΡ. — Κεῖνα τὰ πράματα ποὺ ἐπιθυμοῦνται πρὸ πολὺ, κεῖνα δὲν ἔρχονται ποτέ· ἢ ἂν ἔρθουν, ἔρχονται σὲ καιρὸ καὶ σὲ περιστατες ποὺ δὲν μποροῦνε νὰ μᾶς δώσουνε μεγάλη χαρά.

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΣΠΛΟΪΑ

Γενικὸς Διευθυντὴς ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΕΜΠΕΡΙΚΟΣ
ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ ταχύπλοον θαλαμηγὸν Ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“**ΑΘΗΝΑΙ**,”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 1 Δεκεμβρίου.

Ἐπίσης τὸ μέγα ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ**,”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 11 Δεκεμβρίου.

Ἐπίσης τὸ μέγα ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“**ΠΑΤΡΙΣ**,”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς (μέσῳ Καλαμῶν—Πατρῶν) κατ' εὐθείαν διὰ Νέαν Ὑόρκην τὴν 19 Δεκεμβρίου

Δι' ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καὶ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορεῖον Ἑθν. Ἀτμοπλοίας ὁδὸς Ἀπελλοῦ 1. Ἀριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ : Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἑθν. Ἀτμοπλοίας τῆς Ἑλλάδος, ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 44 (ἔπισθεν Ἁγίας Τριάδος). Ἀρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀπληρωθῶσι θέτει ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ἐγκαίρως εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρίας καὶ εἰς αὐτοὺς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

Ἵποστηρίζοντες τὰ Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίξτε τὴν Σημιαίαν ἑας, μεγαλύνετε τὴν Πατρίδα ἑας.